

“ఓసేయ్! నీయమ్మ బయటికిరావే.....” అనే కేక వినిపడేసరికి నేను కళ్ళు తెరిచాను. నిద్రమత్తు వచ్చింకా పూర్తిగా వదలేదు.

“తలుపు తెరవ్వే నీయమ్మ...” ఇంకా పెద్దగా కేకలు వినిపిస్తుంటే రూములో నుండి కళ్ళు నులుముకుంటూ బయటకు వచ్చాను. ఎదురుగా ఉన్న రేకుల షెడ్యూ తలుపుమీద కొడుతూ అరుస్తున్నాడు వెంకట్రావు. నాకు ఎంతో ఆశ్చర్యమనిపించింది. అతడు తన తల్లిని ఎందుకలా తిడుతున్నాడో నాకు అర్థం కాలేదు. ఆరేకుల షెడ్యూలో వెంకట్రావు తల్లి నారాయణమ్మ ఉంటుంది. ఆవిడ చుట్టుప్రక్కల ఆఫీస్లలో పాచిపనులు చేసుకొని బతుకుతుంది. ఆమె ఉంటున్న రేకుల షెడ్యూకు వందరూపాయల వరకు అద్దె చెల్లించాలి. వెంకట్రావు బ్యాంకులో క్యాషియర్ గా పనిచేస్తున్నాడు. అతడికి నెలకు ఘూడువేల రూపాయలు జీతం వస్తుంది. పెళ్ళయింది, ఇద్దరు మగపిల్లలు. స్వంత ఇల్లుకూడా వుంది. అయినా వెంకట్రావు తల్లిని పోషించడంలేదు.

అప్పుడే నిద్రలేచిందేమో నారాయణమ్మ తలుపుతెరిచి ఎదురుగా వున్న కొడుకును చూసింది. “ఏమిటి నీవు చేస్తున్నవని! నేను ఊళ్ళో తలెత్తుకు తిరగాలా? లేదా?”. సూటిగా ఆవిడవైపు చూస్తూ ప్రశ్నించాడు. వెంకట్రావు. ఆమాటలు వింటే ఒక కొడుకు, తల్లితో మాట్లాడుతున్నాడని ఎవరూ అనుకోరు. తన భార్యమీద కోపం వచ్చినప్పుడు ప్రతి భర్తా ఎలా మాట్లాడతాడో అలా ఉన్నాయి వెంకట్రావు మాటలు.

ఈ వారం కథ

నారాయణమ్మకు విషయం అర్థమయి వుంటుంది. “అంతకాని పని నేనే చేయటం లేదు” అన్నది.

“అదంతాకూ నువ్వు ఇంటికిరా? నేను, నీకు కూడా పెడతా...”

“ఇన్నాళ్ళూ ఎందుకు పెట్టలేదురా.... ఇప్పుడే నీకు తల్లి గుర్తొచ్చిందా?...నేను చచ్చినా రాను. నువ్వు, నీభార్య అన్న మాటలు ఇప్పటికీ నా చెవుల్లో వినిపిస్తూనే వున్నాయి.” చెప్పింది. నారాయణమ్మ.

“అయితే రావచ్చుమాట. నీ యిష్టం వచ్చినట్టే చేస్తావా?” ఉగ్ధంగా అడిగాడు అతడు.

“అవును. నువ్వింక వెళ్ళొచ్చు” అని రోపలికి వెళ్ళబోయిందామె. వెంటనే చచ్చిన ఆమె జాబ్బువట్టుకొని చరచరా బయటకు ఈడుస్తూ “ఏమిటి నీయమ్మ తెగెచ్చిపో తున్నావో? నేను బతికి ఉన్నాననుకున్నావా? చచ్చాననుకున్నావా? ...” అంటూ బజారులోకి వెళ్ళాడు. ఆ విషయం రోజుకు ఒక్కసారి మాత్రమే కడుపునింపుకొని, రెండుపూట్లా ఆకలిని చంపుకునే ఆమె రోడ్డుమీదకు వచ్చిపడింది.

వెంకట్రావు ఆమెను కాళ్ళతో బలంగా తంటూ “ఇప్పుడు చెప్పవే నేను చెప్పినట్టు ఎంతానా! లేదా!” అంటున్నాడు.

అప్పటికే పక్క ఇళ్ళ వారంతా గుమిగూడి ఆ దృశ్యాన్ని చూడసాగారు. నేనీ మాస్టూ ఉండలేకపోయాను. ఆమెను ఎందుకు కొడుకున్నాడా అనుకుని “ఏమండీ!... ఏమండీ!... కాస్త ఆగండి అని అతడిని క్షణాల్లో బలవంతంగా వట్టుకుని ఆమె నుండి పక్కకి లాగాను. కొడుకు దెబ్బలకు నారాయణమ్మ శరీరమంతా వణుకుతోంది. ఆయాసంతో ఆవిడ పెద్దగా రోప్తోంది.

“ఎందుకండి పాపం! ఆముసలావిడను కొడతారు?” అడిగాను వెంకట్రావును గట్టిగా పట్టుకొని.

“ఛీ... దీనమ్మ... ఇది ముసల్ది అనుకుంటున్నారా.... కాదండీ... కుర్రడి వగలమారిది ఆవిడవైపు చెయ్యి చూపిస్తూ చెప్పాడు అతడు.

“ఎందుకండి ఆమెను తిడతారు. ఇంతకీ ఏం చేసింది చెప్పండి” అని నేను అనేసరికి “ఎలా చెప్పాలి! చెప్పాలంటే నాకే సిగ్గుగా వుంది.” అని ఒక్కక్షణం ఆగి “ఇది ఈ వయస్సులో పెళ్ళి చేసుకుంటుందంటుంది” అన్నాడు.

అప్పటికా గోలగా వున్న గుంపంతా అతడు చెప్పిందాంతో నిశ్శబ్దం అయిపోయింది. నాకు ఆ వయస్సులో ఆమె పెళ్ళి చేసుకుంటుందని వినగానే ఆశ్చర్య మేసింది. కొందరు అడవాళ్ళు బుగ్గలు నొక్కకుంటూ “అంధుకే దీన్ని కలికాలం అన్నారు. రోజురోజుకూ పాపం పెరిగిపోతుంది. ముసల్ది ఎంతకు తెలిచింది.” అనుకోసాగారు.

జనం అనుకునే మాటలు వినగానే వెంకట్రావుకు ఇంకాస్త బలం వచ్చినట్టుయింది. దానితో “మీరే చెప్పండి. ఇది ఈ వయస్సులో పెళ్ళి చేసుకోవటం సరేదేనా.

చెట్లంత ఎదిగిన కొడుకుని నేనున్నాను. దీనికి ఇద్దరు మనవళ్ళు వున్నారు. అయినా సిగ్గులేకుండా పెళ్ళి చేసుకుంటుందంటే దీన్నే చేయాలి?” అని అందరివైపు ఒక్కసారి పరికించి చూశాడు. తనకు అనుకూలంగా, సానుభూతిగా అందరి ముఖాల్లో భావాలు వున్నట్టు కనిపించగానే చెప్పసాగాడు. “దీనికి సిగ్గు లేకపోయిందనుకోండి ఆ మాధవయ్య కన్నా లేదా? మిలట్రోలో పని చేశానని గొప్పగా చెబుతాడు. ఇలాంటివి చేయమనేనా మిలట్రోలో డ్రైనింగ్ ఇచ్చింది.”

అందరూ నారాయణమ్మను రాక్షసిలా చూడసాగారు. వెంకట్రావు చెప్పింది విస్తృత ర్యాత నాకు కొంత ఆశ్చర్యం కలిగింది. మాధవరావుగారు నాకు తెలుసు. ఆయన మా బజారులోని చివరి ఇంట్లో వుంటున్నారు. వయస్సు అరవై సంవత్సరాలు వుంటాయి. ఆయన తన జీవితకాలమంతా

గుంపులోని వారంతా శ్రద్ధగా వినసాగారు.

“...ఏరోజునా ఓముద్ద అన్నం పొరపాటుగా పెడితే ... తేరగా కూర్చుని తంటానికి సిగ్గుకొండలేదో...” అని నీభార్య అంటుంటే తిన్న అన్నంకూడా పైకి ఎగదన్నుకుని వచ్చేది. మీ బాధపడలేక నేను ఇంట్లో నుండి వచ్చి, ఐదేళ్ళుగా కష్టం మీద పాచిపనులు చేసుకుంటూ ఎలాగోలా బ్రతుకుతూ వున్నాను. ఈ ఐదేళ్ళలో నువ్వు ఎప్పుడన్నా వచ్చి అమ్మా! ఎలా ఉన్నావు? అనడిగావురా. నేనే ఒకసారి నీ దగ్గరికి వచ్చి బాబు! నాకు అర్ధరాత్రిలవ్వడం నిద్రలో గుండె నొప్పి వస్తోందిరా. ఇవాళ దాక్టరు దగ్గరికి వెళ్ళే మాత్రమే రాసివ్వారు. అవి తెచ్చుకోవడానికి డబ్బులు లేవు. అవి వాడకపోతే చాలా ప్రమాదం అంటురా. ఈ మాత్రం కన్నా డబ్బులిస్తారా’ అంటే, నువ్వు

రులో కనిపించాడు. ఆప్యాయంగా పలకరిస్తాడేమోనని ఆశపడ్డాను. వీడుమాత్రం ‘అఇల్లు నీకు వస్తుందనుకుంటున్నావా. అది నాన్నది. భార్యవైన నీకు అందులో అడుగు కూడా రాదు.’ అన్నాడు. ఈ ప్రభుత్వాల మూలాంటి అడ్డోళ్ళకి అలాంటి హక్కులన్నా ఇస్తే వీడిలాంటోళ్ళు ఆప్యాయంగా చూస్తారేమోనని పించింది. నా భర్త ఇంట్లో నాకు స్నానం లేకపోవడం ఏమిటా అని ఆశ్చర్యపోయాను.

ఇప్పుడు నేను అధికి పాచిపనులు చేసుకోలేకపోతున్నాను. బట్టలు ఉతికి, అంటు తోమటం కష్టమయిపోతోంది. నెలకేతం మాధవయ్య గారికి జ్వరం వస్తే నేనే ఆయనకి సేవచేశాను. ఆయనకి ఎవరూలేరు. ఏ కష్టమొచ్చినా ఎంతో బాధపడుతున్నాడు. నాకు కొడుకు వున్నారేనట్టినని తెలుసుకున్న ఆయన, ‘మనం పెళ్ళి చేసుకుందాం’ అన్నారు. నేనందుకు ఒప్పకోలేదు. ‘మనం ఏమిటి? పెళ్ళి ఏమిటి?’ అన్నాను. అందుకాయన నవ్వి నారాయణమ్మా! నాకు నలతగా వుంటే నువ్వే సాయం చేస్తున్నావు. నీకు బాగోలేకపోయినా నేనే చేస్తాను. ముందరం ఒకరికి ఒకరం సహాయంగా ఉంటున్నాం. పెళ్ళి చేసుకుందామంటుంది ఎందుకంటే-రేపు నేను చచ్చిపోయినా నాభార్యగా నీకు ఫింపను వస్తుంది. నువ్వు బ్రతికినంతకాలం ఆధికింగా దిగులుండరు. అన్నారు. కొడుకు వుండే అనాధనైన నాకు మాధవయ్యగారు దేవుడిలా కనిపించారు. అందుకే ఆయన్ని పెళ్ళి చేసుకుందామనుకుంటున్నాను. నాకొడుకు అంటున్నట్టు ‘సంసారముఖం’ కోసం కాదు. మా పెళ్ళి జరుగుతోంది. ఏదో నేను చల్లబద్ధంగా ఆయన భార్య నవటానికే.... అని హృదయ విదారకంగా ఏడవసాగింది.

“ఎందుకే నాపరువు తీసావు, ఇలాంటి నీవమైన పనులు చేసి. రేపు బజారులో నలుగురు నన్ను చూసి నవ్వుతుంటే తలెత్తుకు ఎలా తిరిగింది? చెట్లంత నేను ఉన్నాను. ఇకనుండి నిన్ను చూస్తానంటున్నా....ఇంటికి వెళ్దారా?... నారాయణమ్మకు సాయంగా చెప్పాడు వెంకట్రావు. “ఈ తల్లి ఇన్నాళ్ళూ ఏమయింది.... చెట్లంత ఎదిగిన కొడుకు ఉన్నాడంటున్నావు. చెట్లంత ఎదిగినా ఏం ఉపయోగం వుంది. నాకు నీడను ఇవ్వలేకపోయావు. ఈరోజు ఎవరినో పెళ్ళి చేసుకుంటుందని వినగానే నీపరువు ఎక్కడికి పోతుందో అని బెంబేలెత్తిపోతున్నావు. ఈ తల్లి మాత్రం లకు ఊర్లో వారి దగ్గర అడుకున్నా నీకేం అనిపించదు.

నే ఇంటికి వచ్చినా నాలుగురోజులు బావుంటావు. తర్వాత ఇదివరకటిలాగే నన్ను పురుగును చూసినట్టు చూస్తావు. నేను గానంటే రాను. ఇవాళే మాధవయ్య గారితో పెళ్ళి జరిగి తీరుతుంది. చెప్పింది దైర్యంగా నారాయణమ్మ.

వెంకట్రావు గాడికి ఏం చెప్పాలో తెలియక మౌనంగా నిలబడి ఉన్నాడు. “నిన్నున్నాగా అనిడారా ఇక నువ్వు

వెళ్ళొచ్చు.” చెప్పాను వాడితో నేను. ఎంతో ఘోరమైన అవమానం జరిగినట్టుగా తలవంచుకొని చరచరా వెళ్ళిపోయాడు వెంకట్రావు. గుంపులోని జనమంతా ప్రమోదమంగా వింతగా ఈ విషయం చెప్పకుంటూ వెళ్ళసాగారు.

నారాయణమ్మ నన్నుచూసి “బాబూ!... నేను చేస్తుంది తప్పా? ” అని భోరున ఏడవసాగింది.

ఏడవడమూ! వాడు అసలు నీకొడుకే కాదు నువ్వు చేస్తుంది ఎంత మాత్రం తప్పకానీకాదు. మీ ఇద్దరి పరిస్థితులే మిమ్మల్ని కలిపాయి. అని ఆమెను అనునయించాను. ఆవిడ వయస్సులో అంత పెద్దది అయినా, ఇందాకటి గొడవకు బాగా కృంగి పోవటం నాకు వింతగా తోచింది. నావంతు కృషిగా ఆమెకు దైర్యం చెప్పాను.

ఉదయం నారూమిలోనే అప్పుం తిన్నది. నేను ఆఫీసుకు శలవుపెట్టాను. ఒకవేళ నారాయణమ్మ ఒంటిగా ఉన్నప్పుడు వెంకట్రావుగారు ఆమెను ఏమైనా చేస్తాడేమోననే కద్దేశ్యంతో.

“ఇవాళ సాయంత్రం రిజిస్టర్ ఆఫీసులో పెళ్ళి చేసుకుందామన్నారు మాధవయ్య గారు. రాత్రి తన స్నేహితులను పిలుచుకొస్తానని ఊరు వెళ్ళిన మనిషి, ఇంతవరకూ రాలేదు” అన్నది నారాయణమ్మ.

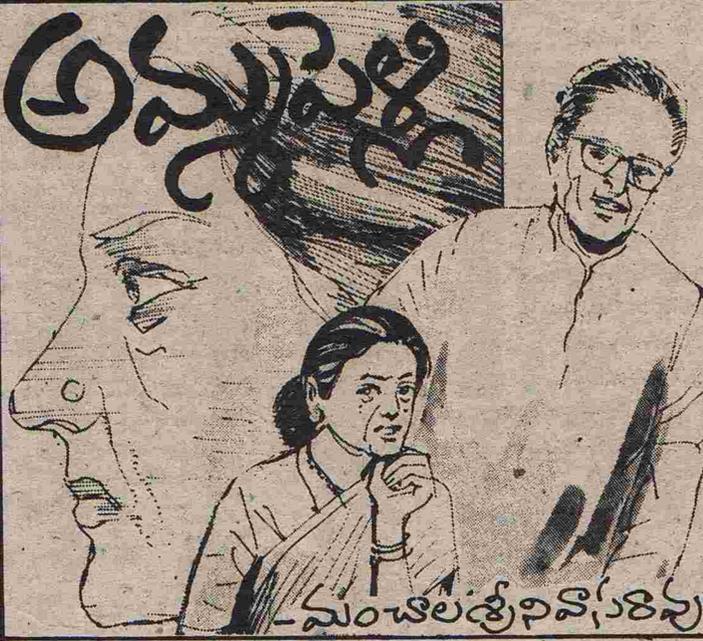
“బస్సులు అందక అలస్యం అయివుంటుందమ్మ. తప్పకుండా వస్తారులే” అని చెప్పాను నేను.

అప్పుం తినగానే ఆమె అలసటగా వుండటం వలన నిద్రపోయింది. మధ్యాహ్నం మాధవయ్యగారు ఊరు నుండి వచ్చారు. ఉదయం జరిగిన గొడవంతా వివరించి చెప్పిందనుకుంటు నారాయణమ్మ. ఆయన నన్ను “బాబూ! మేము. రేపటి నుంచి వేరే ఊరులో ఉంటే బావుంటుందేమో. వీళ్ళ అబ్బాయి కోసంలే మమ్మల్ని ఏమైనా చెయ్యొచ్చు” సందేహంగా అన్నారు. “మీరు ఆ భయం పెట్టుకోకండి మీసాణానికి మాసాణం మీరు ఇక్కడే వుండండి. మీరేం తప్ప చేయటం లేదు ఇక్కడినుండి పోవడానికి. అతడు సిగ్గుపడితే, బాధపడితే పడనీయండి. దానికి మనమేం చేయగలం.” చెప్పాను ఆయనతోనేను.

ఆ సాయంత్రం రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో మాధవయ్య, నారాయణమ్మ గార్ల వివాహం జరిగింది. రాత్రి హోటల్లో ఆయన ముగ్గురు మిత్రులు, నేను, వారిద్దరు భోజనాలు చేసాం.

మేము హోటల్లో భోజనాలు చేసి వస్తుంటే నారూమి ప్రక్కనుండే వ్యక్తి మాదగ్గరకు వచ్చి నాతో “నారాయణమ్మ గారి అబ్బాయి ఈ ఊరి నుంచి వెళ్ళిపోతున్నాడు. లాలో సామానంతా తీసుకువెళ్ళుస్తారు. వాళ్ళ అత్తగారి ఊర్లో వుంటారంటు. తొందరలో ఆ ఊరికి ఉద్యోగం ట్రాన్స్ఫర్ పెళ్ళి జరిగి తీరుతుంది. చెప్పింది దైర్యంగా నారాయణమ్మ.

వెంకట్రావు గాడికి ఏం చెప్పాలో తెలియక మౌనంగా నిలబడి ఉన్నాడు.

మిలట్రోలోనే పనిచేసి రిటైర్ అయ్యారు. ఆయన అసలు పెళ్ళి చేసుకోలేదు.

నారాయణమ్మ వణుకు ఇంకాకాలేదు. ఆవిడ అలావణుకుతూనే “ఓసేయ్! నువ్వు అసలు కొడుకువేరా.... మీనాన్న నీ చిన్నప్పడే చచ్చిపోతే నా సర్దస్యంగా నిన్నే పెంచుకున్నాను. నన్ను మళ్ళి పెళ్ళి చేసుకోవచ్చునా. కానీ, ఆవచ్చేవాడు నిన్ను సరిగా ఆదరించడం నేను చేసుకోలేదు. ఆ ఇంట్లో, ఈ ఇంట్లో ప్రాద్దన, రాత్రి పాచిపనులు చేస్తూ, పగలంతా పొలం పనులకు వెళ్తూ, నిన్ను నా రెక్కల కష్టంతో చదివించాను. ఆ దేవుడి దయవల్ల నీకు బ్యాంకులో పని వచ్చింది. తర్వాత పెళ్ళి చేసుకున్నావు. నాకా వయసు మీద పడగానే ఏ పనులకూ వెళ్ళలేక పోతున్నాను. కోడలు, నువ్వు కలిసి నన్ను ఎన్నెన్ని అవమానాలకు గురిచేశారురా.... అప్పుం మీవరకే వండుకునేవారు. క్షణక్షణం సూటిపోటీ మాటలని చిత్రహింసలు పెట్టారు. నామనవళ్ళని ఎత్తుకోవోతే ఏయ్! నీపాడు చేతులతో నాళ్ళను ముట్టుకోవడం అనే వాడివి కదరా! ఈ పాడుచేతులే నిన్ను ఇంతకాడిని చేశాయని మరచిపోయావా?... ఆమె చెబుతోంది.

‘నాదగ్గర పైసాలేదు. మొన్ననే కలర్ టి.వి. తీసుకున్నా. స్టార్ కనెక్షన్ కే వెలకు కొంత ఖర్చవుతోంది. ఇంకెప్పుడు రాకు’ అన్నప్పుడు నాగుండె ఎంతగా రిగిలిపోయిందో నీకు తెలుసా?... అప్పుడు రోడ్డుమీద కనపడిన ఎవరెవరినో అడగా వచ్చిన డబ్బుల్లో ఆ మాత్రమే తెచ్చుకున్నాను.... వెంకట్రావు ముఖం అందరిముందు పాలిపోసాగింది. అతనికి ఏం చేయాలో తెలియటంలేదు. “ఏమిటి...నీయిష్టం వచ్చినట్టు నలుగురిలో వాగుతున్నావ్” అని చచ్చిన ఆమె మీదకు దూకబోయాడు. నేను అతడిని పక్కకిలాగి “ఇదుగో!...నీయిష్టం వచ్చినట్టు ఆమెను కొట్టావంటే మా అందరి చేతుల్లో దెబ్బలు తినాల్సివస్తుంది.” అన్నాను కోపంగా.

“నాతల్లి నాయిష్టం. నువ్వేవచ్చింది” అన్నారు వెంకట్రావు.

“నీతల్లియినా, ఇంకెవరయినా నీయిష్టం సాగదా... మర్యాదగా ఉండటం నేర్చుకో...” చెప్పాను వాడితో. వెంకట్రావును ఇప్పుడు నాడనే పిలవాలనిపిస్తుంది.

“చూసారా బాబూ!...నీడు ఎలా గామీ ద్రకు దూకుతున్నాడో....ఒకసారి నాకు బజారు